

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a Telek és Vasenszky Ügyvédi Iroda, dr. Telek Zoltán ügyvéd által képviselt I.r., kk. II.r., III.r., kk. IV.r. felperesnek, jogtanácsos által képviselt alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2010. augusztus 24. napján meghozott 5.P.24.639/2006/31. számú ítélete ellen az alperes részéről 32. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés, a felperesek által Pf.3. sorszám alatt előterjesztett csatlakozó fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felpereseknek együttesen 180.000 (száznolcvanezer) forint +ÁFA fellebbezési eljárási részperköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy külön felhívásra fizessen meg az államnak 448.900 (négy száznegyvennyolcezer-kilencszáz) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

A le nem rótt 7000 (hétezer) forint csatlakozó fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felperesek a keresetükben a 2005. november 4. napján bekövetkezett közlekedési balesetből eredő vagyoni és nem vagyoni káruk megfizetésére kérték kötelezni az alperest gépjármű kötelező felelősségbiztosítás alapján.

Az alperes részben vitatta a jogalapot és az összegerszerűséget, az általa már teljesített összegben felül a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint kármegosztásnak van helye a Ptk. 345. § (2) bekezdés alapján.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében kötelezte az alperest, fizessen meg az I.r. felperes részére 172.641.- forint vagyoni kártérítést, ennek 2005. december 1. napjától számított törvényes kamatát, 500.000.- forint nem vagyoni kártérítést, ennek 2005. november 4. napjától a kifizetésig terjedő időre számított törvényes kamatait, a II.r. felperes részére 184.406.- forint vagyoni kártérítést, ennek 2005. december 1. napjától számított kamatait, 4.500.000.- forint nem vagyoni kártérítést, ennek 2005. november 5. napjától számított kamatait, és 2010. szeptember 1. napjától havonta visszatérő jelleggel minden hónap 10. napjáig esedékesen havi 19.400.- forint járadékot, a III.r. felperes részére 1.000.000.- forint nem vagyoni kártérítést, ennek 2005. november 4. napjától számított kamatait, a IV.r. felperes részére 800.000.- forint nem vagyoni kártérítést, ennek 2005. november 4. napjától számított kamatait, és az I-IV.r. felperesek részére egyetemlegesen 320.000.- forint + áfa perköltséget. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte az alperest 420.00.- forint le nem rótt kereseti illeték és 119.950.- forint előlegezett szakértői költség megfizetésére az állam javára. Megállapította, hogy ezt meghaladó illeték az állam terhén marad. Rendelkezett a járadék vonatkozásában az ítélet előzetes végrehajthatóságáról.

Az ítélet indokolása értelmében a baleset oka az alperesi jogelőd sebesség túllépése volt, és amennyiben a megengedett sebességgel halad, úgy fékezéssel meg tudott volna állni és a baleset nem következik be. Az elsőfokú bíróság a károsultak oldalán is megállapított a kivilágítatlanság okán KRESZ szabályszegést, azonban megítélése szerint a kár bekövetkeztében ezek üggyöntő szerepet nem játszottak, ezért a Ptk. 345. § (2) bekezdés alkalmazását nem találta indokoltnak. Mindezek alapján a 100%-os kártérítési felelősséget a Ptk. 345. § (1) bekezdés, míg az alperes térítési kötelezettségét a 190/2004. (VI. 08.) Korm. rendelet 2. § (2) bekezdés alapján állapította meg. A Ptk. 355. § értelmében az egyes felperesek javára az alábbi kárt látta bizonyítottnak: az I.r. felperes javára a balesetben tönkrement ingóságok címén mérlegeléssel az alperes által teljesített összegben túlmenően további 15.500.- forintot, gyógyszerköltség és fogorvosi költség címén további 37.624.- forintot, háztartási kiegészítőre további 6.000.- forintot ítelt meg. Mezőgazdasági kiegészítőre egy hónapra 35.000.- forintot látott megállapíthatónak kiemelve, hogy az I.r. felperes bizonyítottan sokat törődött a kerttel, a ház körüli mezőgazdasági munkákban aktívan részt vett. Kulturális többletköltségre figyelemmel arra, hogy az alperes számla nélkül két hónapra 4.000.- forintot ismert el, és ennek 50%-át térítette, továbbá 6.000.- forintot ítelt meg mérlegeléssel. Rezszi többletköltségre három hónapra havi 10.000.- forint alapulvételével az alperes 10.000.- forintot térítette, így az elsőfokú bíróság további 20.000.- forint fizetési kötelezettséget határozott meg. Keresetvesztésre 42.517.- forintba marasztalta az alperest A nem vagyoni kártérítésnél az elsőfokú bíróság a pszichiátriai megbetegedés balesetből eredő oksági kapcsolata hiányában az I.r. felperes sérüléseit, az orrcsonttörés és deformáció, a pigment hiány és fogsérülés együttes értékelésével állapította meg az összegerszerűséget 500.000.- forintban. A II.r.

felperes ingókárát további 8.000.- forintban, a kórházi ingókat további 6.000.- forintban állapította meg. A kórházi látogatás költségeit a 21 napra mérlegeléssel 50.000.- forintban látta megállapíthatónak, melyből az alperes 3.280.- forintot fizetett, így további 46.720.- forint megfizetésére kötelezte az alperest. Közlekedési többletköltségre 2005. november 26. és 2006. február 20. közötti időre mérlegeléssel 30.00.- forintot látott megállapíthatónak, amelyből levonásba helyezve az alperes 900.- forint térítését további 29.100.- forint megfizetésére kötelezte az alperest, míg kísérő költségeként három hónapra havi 5.000.- forint alapulvételével az alperes 1.000.- forint térítésének elszámolása mellett 4.000.- forint megfizetésére kötelezte az alperest.. Kulturális többletköltségre három hónapra havi 4.000.- forint alapulvételével 12.000.- forintra, ápolás, gondozás címén három hónapra napi 2.000.- forint alapulvételével az alperes 45.100.- forint térítését elszámolva 136.900.- forintra, élelemfeljavításra három hónapra napi 400.- forinttal az alperes 27.300.- forint teljesítése elszámolásával 9.100.- forintra, gyógyszerköltségként három hónapra havi 6.000.- forint alapján alperes 2.900.- forint térítésének elszámolása mellett 15.100.- forintra marasztalta az alperest. A II.r. felperes javára a fentiek szerint 276.920.- forint megítélt összegbe az alperes 92.514.- forint túlfizetését beszámította, így 184.406.- forint további megfizetésére kötelezte az alperest. A II.r. felperes részére 2010. szeptember 1. napjától kezdődően havi 19.400.- forint járadékot állapított meg az elsőfokú bíróság, amely tartalmazza a heti egy uszoda és egy gyógytornász költségét, míg az ezt megelőző időtől 2005. november 4-től járadékigényt elutasította figyelemmel arra, hogy ezen szolgáltatásokat a II.r. felperes nem vette igénybe. Nem vagyoni kárként mérlegeléssel 5.000.000.- forintot látott megállapíthatónak, melyből levonásba helyezve az alperes 500.000.- forintos teljesítését 4.500.000.- forint megfizetésére kötelezte az alperest. Kiemelte a II.r. felperes életkorát, baleseti sérüléseit jelenlegi és várható maradványállapotát. A III.r. felperes nem vagyoni kárát a családi helyzetének gyökeres megváltozása, a II.r. felperessel baleseti sérülései miatti többlet törődésre tekintettel, mérlegeléssel 1.000.000.- forintban, míg a IV.r. felperes nem vagyoni kárát mérlegeléssel 800.000.- forintban állapította meg arra figyelemmel, hogy a testvérével a kapcsolata ambivalens és a balesetben sérült testvére miatt kevesebb idő jut rá. A késedelmi kamatról a Ptk. 360. § (1) bekezdés, 301. § (1) bekezdés alapján határozott, míg a fentieket meghaladóan a keresetet elutasította.

Az elsőfokú ítélet ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, melyben az elsőfokú ítélet megváltoztatását kérte. Álláspontja szerint a Ptk. 345. § (2) bekezdés alapján a kártérítési felelősség az 50% mértéket nem haladja meg, a felperesi közrehatás fennáll, az felróható és „ügydöntő”. Utalt a jogerős büntető ítélet indokolásában foglaltakra, a KRESZ szabályszegésekre, nevezetesen, hogy az I.r. felperes a kivilágítatlan kerékpárral nem szorosan az úttest jobb szélén közlekedett, mellette kissé előrébb haladt a IV.r. felperes, holott ha az út szélén közlekedtek volna az I. és II.r. felperes nem sérült volna meg, illetve csak jelentéktelen mértékben. Az összecszerűséget a jogalapi támadásán túlmenően az alábbi kártételekben támadta: Az I.r. felperes mezőgazdasági kisegítő költségét bizonyítatlannak tartotta figyelemmel arra is, hogy a késő őszi, téli időszakban már gyakorlatilag semmilyen

munkát nem kell végezni a mezőgazdaságban. Az I.r. felperes kulturális többletköltségét sem tartotta bizonyítottnak, mivel az I.r. felperes ápolásra, gondozásra nem szorult, mozgásában, nagyobb erőfeszítést igénylő tevékenységei gyakorlásában nem volt akadályozott. Az I.r. felperes javára rezsi többletköltség címén megítélt kárt megalapozatlannak tartotta rámutatva, hogy peren kívül a II.r. felperes részére állapított meg és fizetett e címén három hónapra kártérítést, az I.r. felperes részére megítélt kétszeres teljesítést jelent, ezért a további költségtérítés jogszerűtlen és bizonyíthatatlan. Az I.r. felperes nem vagyoni kártérítésénél arra alapította a fellebbezését, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte az I.r. felperes balesetben közrehatását, figyelmen kívül hagyta, hogy sérülései lényeges maradványtünetek hátrahagyása nélkül gyógyultak, baleseti eredetű munkaképesség-csökkenése nincs, a fogból gyulladásának sérülései eredete nem igazolható, az orvosi dokumentációban esetleges fogsérülésre semmilyen utalás nem szerepel, az orrcsonttörés utáni állapot és a bőr pigment eltérése kozmetikai jellegű károsodásnak értékelhető. A II.r. felperes kórházi látogatási költségeit nem tartotta bizonyítottnak, sérelmezte, hogy a közlekedési többletköltségre az elsőfokú bíróság bizonyítási eljárást nem folytatott le, a közlekedési kísérő költsége nem bizonyított, túlzott. Az otthontartózkodás többletköltsége körében kiemelte, hogy a II.r. felperes javára 10.000.- forintot térített, az ezt meghaladó költség nem nyert bizonyítást. Kulturális többletköltség felmerültét nem látta bizonyítottnak, az ápolás-gondozás díját összegszerűségében vitatta, a megítélt összeget eltúlzottnak tartotta, azt 90.200.- forintban elismerte. Sérelmezte, hogy a gyógyszerköltségre az elsőfokú bíróság nem folytatott le bizonyítást, holott a gyógyszerek fajtája, mennyisége, dózisa, térítési díja ténykérdés. A gyógytorna és uszoda járadék megállapítását megalapozatlannak tartotta, mert a járadék összegét csak az igénybe vett ellátások tényleges költsége ismeretében lehet meghatározni. A II.r. felperes nem vagyoni kárát, az a II.r. felperes állapotára, az orvosszakértői véleményben foglalt megállapításokra figyelemmel eltúlzottnak tartotta. A III.r. felperes javára megítélt nem vagyoni kártérítést eltúlzottnak, míg a IV.r. felperes javára megítéltet megalapozatlannak tartotta. Kiemelte, hogy nem bizonyított, miszerint a III.r. felperesnek a jövőben több időt kell fordítani a II.r. felperes nevelésére és a szülők válása a baleset miatt következett be, mely utóbbi tény nem is értékelhető. A IV.r. felperesnél utalt arra, hogy a balesetből eredően nem érte olyan mértékű testi-lelki sérelem, amely a nem vagyoni kártérítést alátámasztaná és a jelenlegi állapota sem indokolja mellőzését, háttérbe szorítását.

A felperesek a fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozták azzal, hogy a II.r. felperes javára az uszoda és gyógytorna költsége címén megítélt járadék vonatkozásában csatlakozó fellebbezést terjesztettek elő, a járadékfizetési kötelezettség 2005. december 1. napjától történő megállapítása iránt és az elmaradt járadék után középátlagos időponttól számított kamat megfizetésére. Vitatták, hogy kármegosztásnak helye lenne, hogy az I.r. felperes felróható magatartást tanúsított. Hivatkoztak arra, hogy az I.r. felperes kabátján lévő villogó megfelelő világítás volt. Állították, hogy a kerékpárok esetleges kivilágítatlansága a balesetnek nem volt okozója. Megítélésük szerint a kerékpáros jobbra tartási kötelezettsége nem abszolút, amely az útviszonyokra és ebből adódó

balesetveszélyre is figyelemmel nem terhelhette az I.r. felperest, továbbá a kerékpárok haladási vonala a balesetnek nem volt okozója, amennyiben a jármű vezetője a megengedett sebességgel halad meg tudott volna állni a kerékpárosok mögött. Kármegosztás - jogi álláspontjuk szerint - legfeljebb az I.r. felperes esetében lehetne, miután felróhatóság a II. r. felperest nem terheli és a III., IV.r. felperes maga nem sérült a balesetben. A csatlakozó fellebbezést meghaladóan az egyes kártételek körében az elsőfokú döntést helytállónak tartották. A gyógytorna és uszoda járadék vonatkozásában kiemelték, hogy a károsultak baleset utáni megromlott anyagi helyzete nem mentesíti a károkozót a kártérítés alól, nem mentesíti az alperest, hogy a károsultnak a baleset és a jogerős ítélet közötti időszakban nincs pénze az egészsége fenntartásához és állapota javításához szükséges gyógytorna és uszoda igénybe vételére, így költséget bizonyítani nem tud. A nem vagyoni kár körében utaltak a bírói gyakorlatra, mely szerint a szülőt, testvér is megilleti nem vagyoni kártérítés és visszautasították az alperes azon állításait, amelyek szerint a gyermek egészséges és rokkant állapotában folytatott családi életvitel azonos szintű.

A fellebbezés és a csatlakozó fellebbezés nem alapos.

A Ptk. 345. § (1) bekezdés alapján a kártérítési felelősség jogalapja nem volt vitatott.

Az alperes a fellebbezésében a Ptk. 345. § (2) bekezdésének alkalmazási feltételeinek fennálltát állította.

A Ptk. 345. § (2) bekezdés kimondja, hogy nem kell megtéríteni a kárt annyiban, amennyiben a károsult felróható magatartásából származott.

A Pp. 4. § (1) bekezdése alapján a jelen bíróságot nem kötötte a büntető ítélet és az abban megállapított tényállás. A másodfokú bíróság ezért valamennyi rendelkezésre álló bizonyíték, adat alapján, azok Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti összevetése és összességében való értékelésével bírálta el, hogy a károsult felróható magatartása fennáll-e, az a bekövetkezett balesettel és így a kárral okozati összefüggésben áll-e.

A büntetőeljárás iratai között elfekvő helyszíni szemle jegyzőkönyv adatai alapján, a baleset belterületen párhuzamos közlekedésre alkalmas működő közvilágítással ellátott, nyomvályús aszfalt úton, borult időben, éjszakai látási viszonyok között következett be.

A baleset időpontjában hatályos 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (KRESZ) 54. § (6) pontja alapján érvényesülő 6/1990. (IV. 12.) KÖHÉM rendelet 116. § (1) bekezdésében meghatározott felszerelésekkel a kerékpárok nem rendelkeztek. A nyomozati iratok között elfekvő jelentés, I.,r., IV.r. felperesi nyilatkozat, hivatalos feljegyzés (90.oldal) alapján tényként állapítható meg, hogy a kerékpárokon nem volt hátsó helyzetjelző lámpa, azonban megfelelő közvilágítás mellett az I.r. felperes kabátján fényvisszaverő csík és működőképes piros villogó lámpa volt, amely a láthatóságát biztosította a mögötte haladók számára.

A baleset időpontjában hatályos 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (KRESZ) 54. § (1) bekezdés értelmében kerékpárral szorosan az úttest jobb szélén akkor kellett közlekedni, ha azt az út és forgalmi viszonyok lehetővé tették. A helyszíni

szemle jegyzőkönyve alapján a baleset helyszínén az aszfalt nyomvályús volt, a helyszíni fényképfelvételekből megállapíthatóan az út széle a járda csatlakozásánál poros, földes volt, így mindezek alapján az útviszonyok alkalmatlanok voltak kerékpárral szorosan az úttest jobb szélén történő közlekedésre.

A nyomozati iratokban a gyanúsított kihallgatási jegyzőkönyvében foglaltak, így különösen a nyomozati iratok 109. oldala első bekezdésében foglalt vallomás alapján a gépjármű vezetője folyamatos gyorsításban váltott sávot, amelynek során jobbról kívánta megelőzni az előtte haladó járművet. Az előzés során a tőle balra haladó autóra koncentrált, a bal oldali visszapillantó tükröt figyelte az ismételt sávváltás érdekében - még a kilométer órára sem figyelt-.

A nyomozati iratokban fellelhető igazságügyi műszaki szakértői vélemény alapján a jelen polgári eljárásban sem volt vitatott, hogy a jármű vezetője nem a megengedett sebességgel haladt, azt jelentősen meghaladva 76-81km/óra sebességgel haladt, míg az ütközési sebesség 64-68 km/óra volt. A szakértői egyértelmű megállapítást tett arra, hogy 50 km/óra sebesség mellett vészfékezéssel az ütközés nem következett volna be.

Arra kétséget kizáró adat nincs, hogy a két kerékpár egymás mellett haladt volna, a rendelkezésre álló adatok szerint a IV.r. felperes az I.r. felperes előtt, az I.r. felpereshez képest az út széléhez közelebb haladt. Az ütközés módja és a sérülések jellege is ezt támasztja alá. Így az kétséget kizáró tényként nem volt megállapítható, hogy a KRESZ 54. § (3) bekezdésben meghatározott egy sorban haladás szabályát megszegtek.

A IV.r. felperes a baleset időpontjában nem töltötte be 12. életévét. A KRESZ 54. § (7) bekezdés a) pontja tiltotta főútvonalon 12. életévét betöltött személy kerékpározását. Azon tényre figyelemmel, hogy a IV.r. felperes nem egyedül kerékpározott, az I.r. felperes előtt haladt és így az I.r. felperes kerékpárja mögött haladó jármű vezetője számára nem is volt érzékelhető, a IV.r. felperes kerékpárral haladása ténye a baleset bekövetkezésével oksági kapcsolatba nem volt hozható, ezért a KRESZ 54. § (7) bekezdésének relevanciája a jelen jogvita elbírálásában nem volt.

A fentiek kiemelésével a rendelkezésre álló adatok alapján kétséget kizáróan nem volt tényként megállapítható, hogy az I.r. felperes kerékpárral közlekedése során olyan felróható magatartást tanúsított, amely a bekövetkezett balesettel közvetlen okozati összefüggésben áll és így alapot adna a kármegosztásra.

A másodfokú bíróság a fellebbezési ellenkérelemben foglaltakra figyelemmel kiemeli, hogy a II.r. felperes a baleset időpontjában 5 éves volt, az I.r. felperes kerékpárjának csomagtartóján ült, így a Ptk. 12/B. § (1) bekezdés és a 347. § (4) bekezdésre is figyelemmel vétőképtelennek volt tekintendő, melyből következően a perbeli balesetben sérült II.r. felperes felé a jármű vezetőjének a Ptk. 345. § (1) bekezdése alapján fennálló felelőssége teljes, azt nem csökkenti a II.r. felperes gondozójának esetleges felróható magatartása, mert a gondozó esetleges felróható magatartása a II.r. felperes terhére nem vehető figyelembe. Így az alperes a II.r. felperes felé - a fentebb a Ptk. 345. § (2) bekezdés alkalmazhatósága körében kifejtettektől függetlenül - a teljes kártérítési felelősség alapján köteles helytállni.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság helytállóan nem alkalmazott kármegosztást és így megalapozottan kötelezte az alperest a bizonyított teljes kár megtérítésére.

Az egyes kártételek közül az alperes az I.r. felperes javára megítélt balesetben tönkrement ingóságokat, a gyógyszer és fogorvosi ellátás költségét, a háztartási kisegítő költségét, a keresetvesztéséget, a II.r. felperes esetében a tönkrement ingóságokat, ruhakárt, a körházi tartózkodásra vásárolt ingóságokat, az élelemfeljavítást kizárólag a jogalapi támadásra alapítottnan fellebbezte, így a fentiek alapján az ezen kártételeket támadó fellebbezése nem volt megalapozott.

Az ezt meghaladó kártételek vonatkozásában a fellebbezési és csatlakozó fellebbezési kérelemhez kötötten a másodfokú bíróság az alábbi álláspontot foglalta el:

Az I.r. felperes esetében:

- mezőgazdasági kisegítőre az elsőfokú bíróság egy hónapra 35.000.- forintot ítélt meg, mely vonatkozásban az alperes az összecszerűségét támadta.

A III. r. felperes személyes előadására, a tanúvallomásokra is figyelemmel az I.r. felperes végezte a kerti munkákat, amely a hobbi is volt. A baleset november 4. napján következett be, amely hónapban még a kertnek a télre és a jövő tavaszi munkákra előkészítése munkavégzést igényel (pl. ásás, trágyázás, lemosó permetezés, stb.) és a kerti munkák körébe sorolható a kerti munkák végzéséhez szükséges eszközöknek a karbantartása is, amely az őszi munkák elvégzését követő időszak munkája. Mindezek alapján az alperesnek arra hivatkozása, hogy semmilyen munkát nem kellett végezni a mezőgazdaságban nem foghat helyt. Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által mérlegeléssel megállapított összecszerűség megváltoztatására kellő alapot nem látott.

- kulturális többletköltség:

Az orvosszakértői vélemény nem támasztotta alá, hogy az I.r. felperes a baleseti sérüléseivel összefüggésben ápolásra, gondozásra szorult, azonban a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az tényként állapítható meg, hogy a balesetet követően táppénzes állományban volt és ezen idő alatt a balesetben súlyosan megsérült II.r. felperessel, a gyermekével ő tartózkodott otthon, aki viszont szakvélemény által alátámasztottnan ápolásra, gondozásra szorult a balesetből következően. Ezért figyelemmel arra is, hogy az alperes peren kívül térített e címen a másodfokú bíróság megítélése szerint az I.r. felperes javára az elsőfokú bíróság által megítélt többletköltség mind jogalapjában, mind összecszerűségében indokolt.

- rezsi többletköltség:

A II.r. felperes nem vitatottan három hónap időtartamra ápolóra, gondozóra szorult, így kényszerű otthon tartózkodása tényként alperes által sem volt vitatott. A II.r. felperes azonban korára figyelemmel nem tartózkodhatott egyedül otthon, a szülei gondozására szorult vétőképtelen korára figyelemmel is, így a baleseti sérülései folytán a balesetet követően fokozottan szülői felügyeletre, gondozásra szorult. Tény, hogy az I.r. felperes volt a II.r. felperessel ezen idő alatt. Így mindkettőjük

otthon tartózkodásával többletkiadás merült fel, melyet az I.r. felperes, mint a II.r. felperes eltartó is, alappal érvényesített az alperessel szemben.

Az elsőfokú bíróság az e körben vagylagosan előterjesztett keresetre is figyelemmel a II.r. felperes javára ugyanezen címen és ténybeli alapon kártérítést nem ítelt meg, így az alperesnek a kétszeres teljesítésre kötelezésre hivatkozása nem megalapozott, az nem áll fenn, figyelemmel arra is, hogy az alperes peren kívüli teljesítését elszámolta az elsőfokú bíróság, amely elszámolás a fellebbezési eljárásban az alperes teljesítésének elszámolására jogosult felperesek által nem volt fellebbezéssel, csatlakozó fellebbezéssel támadott.

Az elsőfokú bíróság az összegszerűséget a Pp. 206. § (3) bekezdésének megfelelő mérlegeléssel állapította meg. A felperesek lakhatásának körülményei és az átlagos rezsiköltségek, valamint e költségeknek a balesetet követő árviszonyai és a téli időszak ténye alapján mérlegeléssel megállapítható volt a többletköltség külön részletes egzakt bizonyítás hiányában is. Az elsőfokú bíróság által mérlegeléssel megállapított összegszerűség nem volt mindennek alapján eltúlzottnak sem tekinthető.

A másodfokú bíróság ezért e kártétel tekintetében az elsőfokú bíróság döntését helybenhagyta.

- nem vagyoni kár:

Az elsőfokú bíróság az I.r. felperes javára 500.000.- forint nem vagyoni kártérítés állapított meg.

Az alperesi jogalapot támadó fellebbezése nem volt megalapozott, így az összegszerűség ezen okból nem volt csökkenthető. Az orvosszakértői vélemény által bizonyítottan az I.r. felperes a balesetben fizikai sérüléseket szenvedett, az orrcsonttörés utáni állapot és az arc bőrének pigment eltérése a balesettel okozati összefüggésben álló maradványállapot. Bár baleseti munkaképesség csökkenés nem volt véleményezhető, azonban a fenti tények a nem vagyoni kártérítést megalapozzák. A fogsérülés baleseti eredete az orvosszakértői vélemény által nem igazolt kétséget kizáró módon, azonban ennek figyelmen kívül hagyásával is az elsőfokú bíróság által a 2005. évi ár- és értékviszonyra is tekintettel megállapított nem vagyoni kár összegszerűsége nem volt eltúlzottnak tekinthető, ezért azt a másodfokú bíróság helybenhagyta.

A II.r. felperes esetében:

- kórházi látogatás költségei

Tény, hogy a balesetkor 5 éves II.r. felperes 21 napot töltött a balesettel okozati összefüggésben kórházban. A II.r. felperes korára is figyelemmel elfogadható, hogy állandóan, illetve minél gyakrabban és minél több családtagja meglátogatta a kórházban. A 2005. évi közlekedési költségre, a kórház és a lakóhely közötti távolságra is figyelemmel az elsőfokú bíróság által megállapított összegszerűség megváltoztatására alapot nem látott a másodfokú bíróság.

A másodfokú bíróság a Pp. 206. § (3) bekezdése alapján a kártérítés összege mérlegeléssel is megállapíthatónak találta a per összes körülménye alapján. Így az a tény, hogy jelen esetben számla csatolásra nem került a látogatás tényének

bizonyítottsága alapján nem adott alapot bizonyítatlanság miatt e kereseti követelés elutasítására, hiszen az összecszerűség mérlegeléssel megállapítható volt.

- közlekedési többletköltség:

A Pp. 164. § (2) bekezdés a hivatalbóli bizonyítás tilalmát rögzíti. Az elsőfokú bíróság a felek által indítványozott bizonyítást lefolytatta. Bizonyítási indítvány hiányában az alperes így alaptalanul sérelmezte a fellebbezésében, hogy a bíróság nem folytatta le a bizonyítási eljárást.

Tény, hogy a II.r. felperes a kórházi elbocsátását követően ápolóra, gondozóra szorult, melyből okszerűen következtetni lehet, hogy a közlekedésben a baleseti állapotából következően is és nem csak korából adódóan volt akadályozott. Tény, hogy kontroll vizsgálatokra is utaznia kellett ezen időszakban, amelyek így többletköltséget jelentettek. Ezért azt alappal érvényesíti az alperessel szemben. Az elsőfokú bíróság által mérlegeléssel megállapított összecszerűség az érvényesítés időszakára és az akkor érvényesült közlekedési költségek árára is figyelemmel nem volt eltúlzottnak tekinthető. Mindezek alapján a fellebbezés nem volt alapos.

- kísérő költsége:

A már fentebb hivatkozottak szerint a Pp. 206. § (3) bekezdése alapján a rendelkezésre álló adatok alapján mérlegeléssel megállapítható volt mind a kár jogalapja és összecszerűsége. Az alperesnek a bizonyítottság hiányára hivatkozása így nem volt alapos. Az elsőfokú bíróság által megállapított összecszerűség a fentebb kifejtettekre is figyelemmel nem volt eltúlzottnak tekinthető.

- otthon tartózkodás költsége:

Az elsőfokú bíróság a II.r. felperes javára e címen nem ítelt meg kártérítést, hanem csak az I.r. felperes javára, amely tekintetében a másodfokú bíróság csak utal a korábban kifejtettekre.

- kulturális többletköltség:

Az orvosszakértői vélemény alapján bizonyított tény, hogy a II.r. felperes a baleseti sérülései miatt három hónapra ápolóra-gondozóra szorult. Ezen állapotából következően korára is figyelemmel többlet figyelmet, foglalkozást igényelt. Erre tekintettel a figyelme lekötése többletet igényelt, amely az elsőfokú bíróság által ítélete indokolásában hivatkozott eszközökkel volt elérhető, amelyek a szokásos hasonló tárgyakon felüli többletköltséget jelentettek, amelynek megtérítésére alappal tarthat igényt. Az összecszerűség e tények alapján a felmerüléskori ár- és értékviszonyok alapján a Pp. 206. § (3) bekezdés alapján mérlegeléssel megállapítható volt. Így az alperesnek bizonyítottság hiányára való hivatkozása alaptalan.

- ápolás, gondozás:

Az időtartam nem volt vitatott, kizárólag az összecszerűség, amelyet az alperes eltúlzottnak tartott.

Az elsőfokú bíróság mérlegeléssel állapította meg az összecszerűséget, amely a II.r. felperes baleseti sérüléseinek korára is figyelemmel indokolt ápolás, gondozás

mértékét a családi körülményekre is figyelemmel a 2005-2006. évi ár- és értékviszonyok alapján nem volt kirívó mértékben eltúlzott. Hogy annak megváltoztatása indokolt lett volna. Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által mérlegeléssel megállapítottösszagszerűséget helybenhagyta.

- gyógyszerköltség:

Az orvosszakértői vélemény alapján három hónap időtartamra kötszer és fájdalomcsillapító indokolt volt. A 2005-2006. évi gyógyszerárakra tekintettel külön gyógyszer számla nélkül is a Pp. 206. § (3) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság által mérlegeléssel megállapítottösszagszerűség nem volt eltúlzottnak tekinthető. A másodfokú bíróság ismételen utal arra, hogy bizonyítási indítvány hiányában a Pp. 164. § (2) bekezdés alapján az elsőfokú bíróság hivatalból nem folytathatott le bizonyítást, így bizonyítási indítvány hiányában a bizonyítás lefolytatás hiányának sérelmezése nem megalapozott.

- Gyógytorna, uszoda költség járadék:

Az orvosszakértői vélemény által bizonyítottan a II.r. felperes baleseti maradványállapota a célzott gyógytornát indokolja a jövőben is, továbbá rehabilitációs célú gyógytorna, uszoda szükségessége sem zárható ki. Tény, hogy mindezek igénybevétele pénz hiányában nem került sor, így mindezen szolgáltatások költsége sem merült fel, így ezek költsége kárként nem bizonyított 2005. december 1. napjától az elsőfokú ítélet meghozataláig terjedő időben. A költség felmerülte és így a kár nem bizonyított, ezért a csatlakozó fellebbezés nem volt alapos. Az orvosszakértői vélemény alapján bizonyított indokoltság azonban a jövőbeni járadékigény jogalapját megalapozta. Az elsőfokú bíróság által mérlegeléssel megállapítottösszagszerűség a 2010. évi ár- és értékviszonyok alapján nem volt eltúlzottnak tekinthető az átlagos uszoda és gyógytornász költségekre tekintettel, ezért a jövőbeni járadék vonatkozásában a másodfokú bíróság az ítéletet helybenhagyta.

- nem vagyoni kár:

A II.r. felperes 5 éves korában érte a baleset, amelyben súlyos sérüléseket szenvedett. Három hét kórházi tartózkodás után bocsátották haza. Baleseti maradványállapotában hajhiány, végtag rövidülés, bal lábszár enyhe tengelyeltérése és a bőrön pigment eltérés áll fenn, amelyek jövőbeni javulására a szakértő csak feltételezést tett, egyúttal nem zárta ki a további korrekciós műtétet sem. Ebből következően a II.r. felperes jövőbeni gyógyult állapota csak feltételezés és szakértői szempontból teljes bizonyossággal nem is prognosztizálható, mint amire a szakértői a kiegészítő szakvéleményében utalt. A jelenlegi maradványállapot ugyanakkor a tartós állást, járást, futást igénylő tevékenységekben a II.r. felperest korlátozza, amely életkorából és neméből is adódóan az élettevékenységeit és javulás hiányában a jövőbeni életét, életviteli lehetőségeit is alapvetően meghatározza, bekorlátozza. A pszichológus szakvélemény kiemelte, hogy a II.r. felperest a csökkent mozgáskészség problémája érzelmileg terheli.

Mindezek kiemelésével az elsőfokú bíróság által mérlegeléssel megállapított nem vagyoni kárösszeg a balesetkori ár- és értékviszonyokra is figyelemmel nem volt eltúlzottnak tekinthető, annak leszállítására a másodfokú bíróság kellő alapot nem látott.

III.r. felperes nem vagyoni kára:

Tény, hogy a II.r. felperes a balesete következtében a mozgásában korlátozottá vált. Jövőbeni javulás, maradványtüneteknek az életkora előre haladtával történő „kinövése” bizonyossággal nem prognosztizálható. Mindez pedig az alperes által hivatkozott önállóvá válásában a kortársaihoz képest korlátozottságot jelent, amely a III.r. felperes részéről is több odafigyelést, törődést igényel. A család életében az I.r. felperes pszichés megbetegedése miatt mindezek a szülői többlet tevékenységek fokozottan a III.r. felperesre hárultak. Nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy a családból a perbeli baleset három személyt érintett és csak a III.r. felperes volt az, aki nem volt szemtanúja és közvetlen részese a balesetnek.

Mindezeket összességében a balesetkori ár- és értékviszonyra vetítve az elsőfokú bíróság által mérlegeléssel megállapított nem vagyoni kárösszeg a másodfokú bíróság megítélése szerint nem volt eltúlzott, annak leszállítására alapot nem látott.

IV.r. felperes nem vagyoni kára:

A IV.r. felperes a baleset szemtanúja volt, a balesetben maradandó sérülést nem szenvedett. A II.r. felperes gyógyulási folyamatát végigkísérte, átélte. Az elsőfokú bíróság helytállóan mutatott rá, hogy a II.r. felperes baleseti sérülései a II.r. felperessel való kapcsolatát és a családban betöltött helyzetét megváltoztatta. Mindezek arra is figyelemmel, hogy a IV.r. felperes a balesetkor 9 éves volt a nem vagyoni kárigényét megalapozzák. Az összegszerűséget az elsőfokú bíróság mérlegeléssel állapította meg, amely a balesetkori ár- és értékviszonyok alapján nem volt eltúlzottnak tekinthető.

Mindezek kiemelésével a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezését a Pp. 253. § (2) bekezdés értelmében helybenhagyta.

A fellebbezési eljárási költség viseléséről a Pp. 81. § (1) bekezdés alapján határozott, figyelemmel a nem alapos fellebbezés és csatlakozó fellebbezés pertárgy értékére és a kifejtett ügyvédi tevékenységre, amelynek díját a 32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet 3. § (2), (5) bekezdés és 4/A. § (1) bekezdés alapján számolta el.

A keresetindításra figyelemmel alkalmazandó 6/1986. (VI. 26.) IM. rendelet 2. § (1) bekezdés h) pontja alapján tárgyi költségmentes perben a le nem rótt fellebbezési és csatlakozó fellebbezési illeték viseléséről a másodfokú bíróság a 6/1986. (VI. 26.) IM. rendelet 3. § (4) bekezdés és 13. § (1) bekezdés, 14. § alapján határozott.

Budapest 2011. január 11.

. Lizák Tibor sk.
a tanács elnöke
. Merőtey Anikó sk.
sk.
előadó bíró

Dr. Molnár Ágnes
bíró

A kiadmány hiteléül: